

Tokfursten – en opera om schizofreni

Confidencen gästas i sommar av Vadstena-Akademien med Carl Unander-Scharins opera "Tokfursten".
Bygger på Elgard Jonssons självbiografiska roman med samma namn som publicerades för 11 år sedan.
Den blev mycket omskriven och väckte debatt om mentalvård och psykiatri. Jonsson beskriver en ung mans
schizofreni och hans neddrogade liv på sjukhuset. Men också början på tillfrisknandet. "Jag vill visa
att det är möjligt att gå ut ur mörkret och in i verkligheten. Det är min stora förhoppning att
schizofrena unga människor ska slippa mina omöjliga år och istället få en möjlig chans att återfå sin
värdiga plats bland människorna... det är en ljus saga."
Vår och mångfacetterade ämne har inspirerat tonsättaren Carl Unander-Scharin till en kammaropera
i två akter och vårdare som roller. Det är ett skådespel som i det svarta rymmer både upprymdhet, innerlighet,
humor och ljusa lyriska toner. Regissör är Nils Spangenberg.

Sjukhuset är mörkret. I min barndom var det oftast
en irrbloss gav foten kraft för ett steg till.
Lärare Kjell, kunskap, böcker och idrotten gav
men själens mörker fick större makt för varje
nattaren 1967 var natten fullbordad, irrblossens
lågmer sällan. Elden slocknar.
Efter 1973 blev kuratorspraktikanten Barbro
in under min galna stjärnhimmel, berättar en
sanning.
För många års hårt arbete är jag äntligen fri från
den mörka himmel. Jag arbetar i skogen, prövar
att m.m. läser in grundutbildning för universitet
i sjuttioalet. Därefter psykologutbildning i
Falun, samt tio år i yrket. En glädje att få tända ljus
för andra människor som vandrat vilse. Barndomens
mörker att få en bok utgiven besannades, därefter
omfattning av densamma i Falun. Så denna
omfattning i Vadstena. En glädje och stolthet
att få barndomens ljus hette Jussi Björling.

Elgard Jonsson, psykolog,
författare till boken Tokfursten.

Jag skulle vilja förstå röstens hemlighet, men kommer
inte förbi ljudet av sång, tonen av tal, klangen av
längtan.

Liksom den schizofrenes smärta är röstens hemlig-
het förborgad, bortom mina ord.

Men kanske anade jag något i mina drömmar.

Och kanske snuddade jag vid förståelsen när Elgard
berättade om skogen. När en röst lösgjorde sig och
hörde bland de knotiga rösterna i den Rödrosa Skogen.

En av rösterna sjöng ju opera. Helknasigt. Sjöng
tillbaka, besvarade rösten i Stenöknen. Toner letade sig
ner och fyllde mina dagar och notpappret.

Om hemligheten fanns i mina drömmar så finns
den kanske nu i min opera. Jag slutade drömma för ett
halvår sedan.

Carl Unander-Scharin

Vi levererar el till
CONFIDENCEN REDIVIVA

www.vattenfall.se

08-739 50 00. E-post: info@vattenfall.se

VATTENFALL